

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

Podług przepisów najwyższego Patentu z d. 21. Marca 1818. §. 9., przypadnie, znowu nadzwyczajne losowanie rządu dawniejszego długu Stanu, ponieważ w zaszłych od d. 1. Lut. 1826 uzupełniających ciągnięciach, obligacje długu losowaniu podpadły, przez fundusz umarzający wykupione, i z długu Stanu odciągnięte, znowu summa 1,418,175 ZR. 24 3/8 kr. różnej stopy procentowej, czyli licząc na kapitał po 2 1/2 pCtu, doszła summy 1,046,649 ZR. 5 kr.

Losowanie to przedsięwzięte będzie w d. 2. Kwietnia r. b. o godz. 10tej przed południem w przeznaczonym do tego miejscu, przy ulicy Singerstrasse w klasztorze Franciszkańskim, przy zachowaniu formalności dla takowych ciągnien przepisanych. (G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Gazety Nowo-Yorkskie zawierają raport Wydziału Kongressu o pretensjach do wynagrodzenia, pochodzących z wojny ostatniej, które Zjednoczone Stany Ameryki północnej czynią do różnych Państw Europejskich za zabranie majątku obywatelom północno-amerykańskim. Z tego powodu żądają od Francyi 9 1/2 mil. dolarów, od Danii 2 1/2 mil., od Neapolu 2 mil., a od Holandyi cokolwiek mniej milijona. (G. W.)

Ameryka Hiszpańska.

Pomiędzy wojskami Meksykańskimi a milicyją w Texas, podług doniesień z Nowego Yorku z d. 16. Lutego, przyszło do potyczki blisko Natchitoches. Do zamieszek w Texas mają być powodem Amerykańscy osadnicy, w zamiarze, aby tę prowincyją wcielić do Państw Zjednoczonych. Dzieńnik narodowy oświadcza się stanowczo przeciwko temu, i czyni uwagę, że Zjednoczone Stany nie pochwałyby, ani wspierały przeniewierzenia. (G. W.)

Hiszpanija.

Odbieramy przez nadzwyczajną sposobność, mówi najnowszy Numer Gwiazdy, następujące z

Madrytu wiadomości z d. 11. Marca: »Ponieważ wojsko Portugalskie w trzech kolumnach postępowało, przeto dywizyje powstańców pod Magessi i Montealegre weszły przez Abella, Noso i St. Anna do Hiszpanii. Oddział wojska Telleza-Jordao udawszy się w prawo przez wieś Constantin na ziemię Hiszpańską, został tamże rozbrojony. Powstańcom wskazano w d. 8. t. m. naznaczone dla nich leże w obwodzie de la Rioja, ku granicom Starej Kastylii i Aragonii. Tym sposobem rozbrojeni Portugalczycy w liczbie 3,000 ludzi są: pułki piechoty liniowej: 6, 11, 14, 17, 21 i 22; piechoty lekkiej: 4 i 9, i pułki jazdy 2, 6, 9 i 12. Jenerał Monnet stosownie do otrzymanych rozkazów, wydał natychmiast pogranicznym władzom Portugalskim broń, którą powstańcom odebrał. (G. W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Po przybyciu Króla do pałacu St. James w Londynie były pierwszy raz w d. 14. Marca pokoje po śmierci Xięcia Yorku. Każdy był w grubej żałobie. Poczem Monarcha odprawił tajną Radę, na której przedsięwzięto niektóre odmiany w tegorocznej liście Szeryfów, i potem dał posłuchanie Arcybiskupowi Kanterburskiemu, Sekretarzowi Stanu Peel, Hrabi Harrowby, Xięciu Wellingtonowi i Lordowi Beresford. Poczem wyjechał Król do Windsoru przy odgłosie przed pałacem zebranego ludu.

Na posiedzeniu Izby Wyższej w d. 8. Marca, Lord Lauderdale wniósł na mianowanie Kommissy, aby przedsięwzięła śledztwo względem ceny, za jakąby zagraniczne zboże mogło być do Anglii wprowadzane. Lord powstawał na przepisy projektu, przełożonego w tym celu w Izbie Niższej przez Ministrów. Projekt ten nie może żadnym sposobem, jak twierdzono, pochodzić od Lorda Liverpoola. Potrzeba tylko zajrzeć do rozpraw z r. 1814, a znajdzie się źródło nowego przełożenia o przywozie zboża. Tam, terazniejszemu Prezesowi biura handlowego (P. Huskisson) już takowy zapowiedział. Plan ten pochodzi od stronników wolności handlu, którzy Lorda Liverpoola uczynili narzędziem swoich zamiarów. Kiedy pewna osoba (P. Kanning) chwaliła się, że gdy wyciągnęła rękę, dała byt nowemu światu, aby naszym

wyrobom bawełnianym zjednała odbyć, nie namieniła ona nic o Lordzie Liverpoolu, lecz przywłaszczyła sobie wszystkie sławę tego środka. Teraz, gdy się trzeba obawiać nowego środka niepopularności, całą winę zwalają na zacnego Lorda.

Jest ón przekonany, że Lord za nadto szanował konstytucyję, i miał wzgląd na pomysłność kraju, iżby miał odważać się wszystkie takie czynić doświadczenia, jakieśmy niedawno widzieli, gdyby do tego nie był przez innych zniewolony. Przypomniéjmy sobie, jak niedawno zachęcano fabrykantów bawełny do wywożenia swoich towarów i jaki był tego rezultat. Po nałożeniu względem handlu jedwabiem opłaty 30 procentu na przywóz obcych towarów jedwabnych, aby złemu, który proba ta wydała, zaradzić, musiano potem nową ustawę jakby pokryjomu wnieść do Parlamentu, przez którą owę opłatę zniesiono, opłatę stósownie do wagi zaprowadzono i przywóz jedwabiu do Londynu zakazano.

Lord Bathurst (Minister) sprzeciwił się żądaniem przez Lorda Lauderdale złozeniu Kommissyi, i powtórnie twierdził, że nie P. Huskisson, lecz Lord Liverpool jest sprawcą nowego przełożenia względem przywozu zboża.

Lord Lauderdale odpowiedział, że wyrażeniem swoim nie chciał nikogo obrazić, lecz jeżeli się za daleko zapuścił, tedy może teraz podług sławnego poprzednika (P. Kanninga) mówę swoje opuściwszy godne nagany miejsca, kazać drukować. (Słuchajcie! słuchajcie! Śmiech.) (G. W.)

Podług doniesień Konzula Angielskiego w Odesie, kwarter najlepszej pszenicy kosztował tamże w Październiku r. z. 14 szyl. 6 pen., a w Grudniu 19 szy. 6 pe. Koszta i przewóz do Londynu czyniły 14 szy. 9 pe., tak dalece, iż zboże z morza czarnego może równie być tak tanio, jak z morza wschodniego do Londynu przystawiane.

(D. A.)

Francya.

Monitor z d. 17. Marca zawiera rozporządzenie Króla, przez które Jenerał Porucznik Xiążę Hohenlohe-Bartenstein mianowany jest Marszałkiem Francuzkim, w miejscu zmarłego Marszałka Margrabiego Viomesnil.

W d. 14. Marca przyjmował Król Prezesa i Sekretarzów Izby Deputowanych, którzy mieli zaszczyt złożyć Monarsze przyjęte przez Izbę projekta do prawa o Policyi druku i o handlu niewolnikami.

(G. W.)

Taż sama Izba na posiedzeniu swoim w d. 17. Marca trudniła się petycjami i projektami do prawa, dotyczącemi się interessów miejscowych.

Prośbę pewnego plebana, aby przez prawo tylko takie śluby za ważne uznane były, które kapłan pobłogosławił, pomimo sprzeciwiania się wielo Członków, żądających porządku dziennego, wielościością głosów uchwalono przestać W. Pieczętowi.

Gwiazda z d. 14. Marca wieczorem umieszcila następujące artykuły Gazety Codziennej pod znaną rubryką: »Kłamstwo dzienne«: »Zdaje się pewną rzeczą, że Infant Don Miguel niebawem przybędzie do Paryża. Możemy zapewnić, że już najeto dla niego mieszkanie w pałacu Meurice. Równie z pewnością chcą wiedzieć, że Infant zabawiwszy krótko w Paryżu, uda się nie do Brukselu, lecz do Madrytu.

(D. A.)

Włochy.

Dnia 8. Marca naciągnął do Florencyi batalion pułku piechoty Barona Mecsery, pod dowództwem Majora Rusca, idący z Neapolu do c. k. Państw. W d. 10. t. m. przybył batalion Hansseggera tego samego pułku. Obadwa bataliony (jak już pierwéj przeszłe przez Florencyję C. K. wojska) przyjęte były u bramy przez C. K. Austryjackiego Posła Hrabiego Bombelles, i swego Pułkownika Barthelemy, którzy ich przy nadzwyczajnem mnóstwie zebranego Indu odprowadzili do koszar przez plac przed pałacem, gdzie muzyki rzeczonych batalionów wyborne marsze grały; w d. 10. wieczorem korpus Oficerów obudwóch batalionów miał zaszczyt być przedstawiony W. Xięciu. D. 12. Marca nadeszły dwa ostatnie szwadrony lekkiego pułku jazdy, imienia Cesarza, pod sprawą Majora Glaeser i tegoż samego dnia zjechał także do Florencyi Feldmarszałek Porucznik Baron Lederer, naczelny Wódz całego korpusu, który wyszedł z Neapolu. Wszystko to wojsko wypocząwszy uda się do c. k. Państw przez Boloniją.

(D. A.)

Wiadomości z Grecyi.

Dokończenie wyimków z czterech Numerów powszechnéj Gazety Grecyi od d. 31go Stycznia do d. 10. Lutego:

Gazeta powszechna Grecyi z d. 10. Lutego zawiera bliższe podanie o wylądowaniu Greków w Piraeus: »Grecy osadzili Piraeus, doniesliśmy o tém w poprzedzającym Numerze, i o czém teraz obszerniej donosimy. W d. 5. Lutego po stronie zachodniej, siła lądowa i morska przeznaczona mając Piraeus, wyruszyła. Morska siła złożona była: z Greckiego parowego okrętu Karteria, pod sprawą niezmordowanego P. Hastings, tudzież z dwóch Ipsaryjockich brygów pod rozkazami PP. Dymitra Papa Nikoli i N. Janitzi i drugiego bryga Pułkownika Gordona, i innych małych statków

przewozowych. Wszystkimi temi okrętami dowodził Komendant okrętu Karteria. Siłę lądową stanowią: Reszta wojska regularnego prawie 520 ludzi Filhelenów pod Tagmatarchą P. Ch. Inglezy, — Ateńczycy pod wodzą Jenerała Makrianni, i inni Ateńscy dowódcy, w ogóle 550 ludzi i korpus Jenerała Jana Notara 1100 ludzi (zatem razem 2170 ludzi). Oprócz tych wyruszyło także 50 męznych Ipsariotów pod walecznym Teodorem Matio, którzy dobrowolnie postanowili trudnić się artylerją; wszystkimi temi korpusami dowodzi bezpośrednio Filhelen Pułkownik T. Gordon.

»Gdy Wódz naczelný całej wyprawy P. Gordon wszystko należycie urządził, poczęły siadać wojska około 8 godziny dnia (prawie o 3 z południa) i wsiadły około 1 godziny w nocy, a o 4tej godzinie téjże nocy podniosły kotwicę okręty wojenne; okręt parny udał się naprzód, a za nim inne statki, i po 4godzinnej żegludze przybyły do Pasza-Limanu (port Paszy, dawny Phalereus), gdzie nastąpić miało wyładowanie. Wojska zaczęły wsiadać o godz. 8. w nocy (zatem 4ma godzinami przed wschodem słońca) co trwało godzinę w miejscu zwaném kąt (*γωνία*). — Straż Turecka na wzgórzu Castella dawała wprawdzie ognia do naszej przedniej straży, lecz okrzyk naszego wojska strwożył nieprzyjaciół, którzy zamknęli się w klasztorze S. Spirydiona i w domu celnym. Wyładowawszy wojsko, poczęto zaraz spalać szańce. Od jednego końca na wzgórzu Castella aż do drugiego, palisady tworzą szanice Greckie. Dziewięć dział zatoczonych w szańcach, usypanych podług prawideł sztuki obwarowania, stanowią twierdzę Piraeus. Tu oprócz artylerzystów i Ipsariotów, jest cały taktyczny korpus. Z nadejściem dnia zawiął okręt parny do portu Piraeus, i począł natychmiast strzelać do klasztoru i tyle sprawił, że nasi mogli do niego szturmować. Nasi zajęli już blisko klasztoru będący pszczelnik, i niebawem dowiemy się o wzięciu klasztoru. Całe wojsko najlepszym ożywione duchem, a jego Dowódca jest wszystkiem zadowolony.

Zaraz po tym raporcie czytamy następujący artykuł o wyprawie lądowej pod Vasso, Barbaehi i t. d., którego ostatnie twiersze oznajmują w krótkości, lecz dostatecznie, o niepomyślności owej wyprawy.

»Dnia 2. Lutego o godzinie 2. w nocy (2 godzina po słońca zachodzie) wyruszyły z Eleusis wojska pod Jeneratem Vasso (Montenegri-nem), Vice-Jeneratem Panajoti Notara (który po ukończonych zatargach ze swoim bratem Janem, udał się do obozu pod Eleusis) i Pułkownikiem Barbaehi, i po czterogodzinnym pochodzie stanęli w Chassia, wsi umocnionej w Atyce. O świcie

większa część poszła ku Menidion, a około 1szej godziny po wschodzie słońca niektórzy zbliżyli się do wsi, podczas gdy reszta była ukryta. Gdy nieprzyjaciel w Menidion postrzegł ową garstkę, wyszedł z jazdą i piechotą, i począł ich gonić. Nasi, udając ucieczkę, zwabili nieprzyjaciela tam, gdzie się reszta Greków ukrywała. Że nieprzyjaciele nie mogli się oprzeć, zaczęli uciekać i zamknęli się w Menidionie, a Grecy, ścigając ich, wpadli do wsi i kilka domów opanowali. Niebawem przybył sam Kiutajer (Reszyd Pasza) z 200 ludźmi konnicy; ale i ón nie mógł oprzeć się długo walecznym Grekom, i nic nie wskurawszy, uciekł. Grecy nad wieczorem powrócili do swoich szańców, i oczekiwali jeszcze poruszenia przeciwko Piraeus. I czego oczekiwali, stało się przy pomocy Bożej, i natychmiast i oni wyszli w pochód, lecz poruszenie to było za śmiałe i nie udało się. Z. tą zmuszeni zostali powrócić znowu do Eleusis.

Najnowszy Numer Gazety Greckiej, 24. z d. 10. Lutego, z którego udzieliliśmy wiadomości ścigających się do wypadków pod Atenami (mówi Dostrzegacz Austrijacki), poczyna się od uwiadomienia Kommissyi Rządowej Grecyi z dnia 9. Lutego, wydanego przed nadejściem owych wiadomości:

»W niebezpieczném położeniu, o które los wojny przyprowadził ojczyznę, najważniejszym i najistotniejszym przedmiotem jest utrzymać twierdzę Aten, i przezto oswobodzić stały ląd Grecki. Co nie podlega wątpliwości. Gdyby ta kosztowna twierdza była od nieprzyjaciela wzięta (czego Boże zachowaj!), tedy wypadek ten mógłby poociągnać upadek całej ojczyzny!«

« Moc wyższa, która zawsze łaskawie spozierała na sprawiedliwą wólkę Greków, dozwoliła znowu broni naszej odnieść zwycięstwo. Nasi mężni żołnierze, tą samą mocą wyższą ośmieleni, walczą już prawie sześć miesięcy z zapalem nie do uwierzenia i z bezprzykładną wytrzymałością, nie zważając nawet na rzeczy, któremi niełatwo pogardzać, jakoto: głód, brak okrycia i zimno; walczą przeciwko nieprzyjacielowi wiary i ojczyzny, i zatknęli już nieśmiertelne trofea na stałym lądzie Greckim. Boską miłością ożywieni, w znacznej liczbie rzucili się ku Atyce, i już dumny nieprzyjaciel oblegający Ateny jest sam obleżony, i w kilku dniach przy pomocy Bożej, miasto wzięcia kosztownej twierdzy Ateńskiej, będzie sam w największém niebezpieczeństwie.«

»Rząd od samego początku, stosownie do powinności swojej, nadewszystko pomny na sprawy Ateńskie i stałego lądu Greckiego, przy wszystkim niedostatku i straszném przeciwdziałaniu intryg i żądzy panowania, czyił ile mógł,

i ochraniał dotąd twierdząc Aten i wojska Attyckie i statego ładu Greckiego.«

»Lecz widzi z największym bolem, że na nieszczęście te przeklęte przeciwdziałania codziennie się więcej pomnażają i już dosięgły najwyższego punktu, tak dalece, że wśród wszystkich nadziei, ah! grozą zupełnym zniszczeniem wojska, i w skutek tego — upadkiem ojczyzny.«

»Rząd, ogłaszając to, stosownie do powinności swojej, owych, którzy sobie szczerze ocalenia ojczyzny i oswohobdzenia statego ładu Greckiego życzą, wzywa, iżby się według sił przyczynili, byśmy o ile być może jak najprędzej owego dumnego nieprzyjaciela pobili i z tamąd wypędzili; innych zaś upomina po ojeowsku, przywodzić sobie na pamięć upadek Messolungi, i przynajmniej na jakiś czas odłożyć owe przeciwdziałania, abyśmy, czego Boże zachowaj! nie zostali w przepaść upadku pogrążeni.«

»W Eginie d. 9. Lutego 1827.«

(Następują podpisy Prezydenta i siedmiu Członków Kommissyi Rządowej i Sekretarza Jeneralnego.)

Numer 21. z d. 31. Stycznia zawiera narzekania na postępowanie Deputowanego z Andro, Hierodiakona Lentiusza Kampani, który z Samińczykami, na wyższy rozkaz tak zwanych Rejentów z Hydry, opuścił Eginę, udał się do Hermione, gdzie się utworzył Anti-Kongres, na który mają wpływ Kolokotroni i Hydryjoci. »Otóżto oni uczynili! (mówi też Gazeta) podpisawszy Adres umieszczony w Nrze. 18. Gazety powszechnej z d. 20. Stycznia, a wcale w innej myśli ułożony. Jakiż to wyjawia charakter!«

Podług Nru. 22. z d. 3. Lutego, zebrali się w d. 1. wspomnionego miesiąca obecni w Eginie Członkowie Zgromadzenia narodowego, i Wydział tegoż Zgromadzenia, jak wiadomo z 13 współczłonków złożony, w tamecznym kościele. Znany Spyrydyjon Trikupi miał mowę o nagłej potrzebie prędkiego utworzenia Zgromadzenia narodowego; w takiej samej myśli mówił także Prezes Wydziału Zgromadzenia, Panuzo Notara; ponieważ zdania względem wyboru miejsca na Zgromadzenie, czyli ma być w Eginie lub Hermionie? niestety! są podzielone, uznano za dobre przedstawić w tym celu trzecie miejsce. W skutku tego postanowiono wysłać do Hermione PP. A. Delijanni, Sp. Trikupi, S. Kalogeropolo, G. Aenian, N. Velissario i Jenerała K. Botzari, aby weszli w układy z przeciwnikami, którzy się tamże zgromadzili.

Z wiadomości o wypadkach wojennych w zachodniej Liwadii, umieszczonych w tych gazetach Greckich, okazuje się, że Karaiskaki, który w środku Stycznia zapuszczał swoje zagony aż blisko Lepantu, na wiadomość, że Turcy, mianowicie Omer Pasza z Negropontu, i jeszcze inni Turcy lub Albańscy Naczelnicy, ze znacznymi siłami z Turkochori przez Daulia posuwają się, aby w potyczkach w Grudniu utracone pozycje znowu osadzić, powrócił spiesźnie w te okolice, i d. 1. Lutego przybył do Distomo, w którento miejscu od kilku dni uporczywie trwały potyczki, jak się okazuje z następującego artykułu w Nrze. Gazety powsz. Greckiej z d. 7. Lutego:

W d. 29. Stycznia o godzinie 7. w dzień (między 1. i 2. godziną z południa) ukazał się nieprzyjaciel raptownie pod Distomo w winnicach za wsią, dowodzony przez Omara Paszę Karystu, i drugiego Gegów Paszę (Osmana Paszę) i brata pod Rakową poległego Mustabeja, Kariofilbeja *). Grecy przed mnóstwem nieprzyjaciół, w liczbie 2500, musieli się cofnąć do swoich szanców; Greków było 300 ludzi, dla tego napisali o posiłki do będących od dwóch dni w Salonie Jenerałów Draho, Lambro Wejko, G. Tsavella, i do innych Suliotów. Nieprzyjaciel strzelał do Distomo i zamknął Greków z trzech stron, i tylko tył im zostawił wolny. W d. 30. strzelał znowu nieprzyjaciel z dział i pracował około usypania okopów. Gdy w dniu 31. do południa nie było widać posiłków, nieprzyjaciel zabierał się do szturm, i z walecznością Albańczyków już połowę wsi zdobył, kiedy Draho przybył w 100 ludzi, Albańczyków spędził z jednego wzgórza i odebrał onym działo, lecz nie ścigał ich dalej, obawiając się, aby przez stojącego na drugim wzgórzu nieprzyjaciela nie został odcięty. — W tej potyczce, mówi Gazeta Grecka, jeden tylko żołnierz Grecki poległ, a Pułkownik Antoni Stefano z Liwadii i Kapitan G. Sfyni z Rachovy i trzech ludzi zostało ranionych. Po potyczce przybyli także Jenerałowie G. Tsavello, L. Wejko, Atanazy Draho i inni w 200 ludzi. Dnia 1. Lutego sam Karaiskaki stanął w Distomo. Dnia 2. Lutego, kończy też Gazeta, spotykano się znowu, i jest nadzieja, że ci nieprzyjaciele, teraz zamknięci, doznają losu owych pod Rachova.«

(D. A.)

*) O nim donosili dawniej Grecy, że zginął pod Rachova.

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 14. Rozmaitości.)